

Honderden jongeren mochten meepraten over Level Z, ook over de vorm van het gebouw. Foto Marcel van den Bergh / de Volkskrant

In Level Z delen jongeren de lakens uit

In het nieuwe jeugdhonk in de Zwolse vinexwijk Stadshagen mogen jongeren alles zelf beslissen en managen.

Van onze verslaggeefster
Anja Slijter

ZWOLLE Niemand kan om het jongerencentrum Level Z heen. Het staat prominent op een heuvel voor Vinex-wijk Stadshagen in Zwolle. Met zijn roestige stalen damwanden en de uitstekende raampartij is het gebouw een uitzonderlijke verschijning.

En dat was precies de bedoeling van de gemeente, zegt initiatiefneemster Lidy Uiterwijk Winkel. 'Het jongerencentrum moest opvallen, toen hebben we het maar op een terp gezet.'

Worden jongerencentra meestal weggestopt, in Zwolle

maakt Level Z een statement. Niet alleen met de vorm, maar ook met de inhoud. Het is namelijk het eerste en enige jongerencentrum waar de jongeren zelf alles bepalen en beslissen.

'Jongerenparticipatie is vaak een wassen neus', zegt jongerenwerker Bart Demmers. 'Dan mogen ze hun eigen dj-groep hebben, of achter de bar staan. Dat is het standaard kunstje, maar dat is wat anders dan een heel gebouw zelf runnen.'

De jongeren volgen voor Level Z de nodige cursussen. Hoe meer jongeren een diploma hebben, hoe vaker het centrum open kan. Ze beslissen hoe duur de drank is, wie de beheerder wordt, wat er gebeurt en waar het geld aan wordt uitgegeven.

Demmers vond het wiel in Lelystad uit. Hij kreeg daar een fiets, een mobieltje en een sleutel van een ruimte. Dat was al

les. 'Ik ging naar de groep jongeren en zei: vertel maar wat jullie willen.' Dat werkte zo goed, dat hij zeven jaar geleden in Stadshagen hetzelfde deed.

Lidy Uiterwijk Winkel was toen 15 en wilde met twee anderen een voetbaltoernooi organiseren. Eerst zat het activiteiten-groepje in een kleine huurwoning, samen met andere organisaties. Maar voor de 1.700 potentiële hangjongeren in de uitbreidingswijk was een eigen honk nodig, wist de gemeente. Na enige aarzeling zette de wethouder zijn handtekening onder de eis van zelfbestuur.

Honderden jongeren hebben meegepraat en meebeslist over het gebouw en zijn functies. Uit verschillende voorstellen van architect John van Dijk kozen ze een compacte vorm. Lidy: 'Dit ontwerp creëert een eigen wereld en zet zich als het ware af

tegen de wijk - onze ouders dus.' Level Z wordt al burcht, bunker of boomstam genoemd.

Afgelopen vrijdag ging Level Z open. Nu is het spannend om te zien of het zelfbestuur werkt. Er is een structuur uitgedacht: het ABC-model, wat staat voor actie, besluit en communicatie. Demmers: 'Iedere jongere mag zijn ding doen, als hij maar zelf beslist op welke manier, en honderd procent openheid geeft, want iedereen moet overal van op de hoogte kunnen zijn.'

Is er nog een zichtbaar verschil met andere jeugdcentra? De vergaderruimte, zegt Lidy. In Level Z is een grote vergaderzaal een must, want er zijn zeventien werkgroepen - met voorzitter en eigen budget.

Het gaat van bar-tot persgroep, maar er zal ook drie keer in de week worden gekookt onder leiding van een 12-jarige jon-

gen. Tijdens het klussen was deze kookgroep al actief. 'Na twee weken van pizza en lasagna stond plotseling een grote bak sla in de koelkast.' Dit toont volgens Demmers het zelflerende vermogen van Level Z.

Het jongerencentrum is nooit gesloten voor de zestig actieve jongeren. Ze hebben een pasje waarmee ze naar binnen kunnen. Niemand zal het dan in zijn hoofd halen iets te pikken, want een computer noteert wie waar is, en hoe laat. Dat is niet de enige reden, volgens Lidy: 'Iedereen voelt zich veel te verantwoordelijk en betrokken.'

Alles is door de jongeren geregeld, behalve de schoonmaak. Demmers: 'Maar ik wil wedden dat als de jongeren horen hoeveel budget voor schoonmaak staat, ze het zelf gaan doen om het geld uit te kunnen geven aan iets leukers.'